

REVISIONSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2014

Vårt uppdrag

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll samt återredovisning till fullmäktige. Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, kontroll och redovisning samt pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, kommunens revisionsreglemente och god revisionsred i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

I bilaga 1 redovisas de sakkunnigas rapport avseende granskningen av årsredovisningen 2014. Övriga revisionsrapporter hänförliga till revisionsåret 2014 har fortlöpande översänts till kommunfullmäktige för kännedom.

Våra bedömningar om årsredovisning och måluppfyllelse 2014

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på **rättvisande räkenskaper** och är upprättad enligt **god redovisningssed med undantag för redovisning av avsättning för Bollebygdskolan om 2 mnkr. Även föregående år påtalade vi att denna avsättning strider mot redovisningssed.**

Förvaltningsberättelsen saknar en samlad utvärdering av kommunens ekonomiska ställning (KRL 4:5). Långsiktigt perspektiv saknas.

Balanskravet uppfylls för år 2014. Inga underskott finns att återställa från tidigare år.

Vi bedömer den **finansiella måluppfyllelsen som svag**. Resultatet är inte förenligt med de två finansiella målen om god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om. Målsättningen om 2 % överskott i förhållande till skatteintäkter och

Bu
1
ma
AB

BOLLEBYGDS KOMMUN

Revisorerna

statsbidrag gäller för planperioden 2014-2016, vilket innebär att höga krav kommer att ställas på de kommande två åren för att klara målet. För det enskilda året 2014 uppgår resultatet till knappt 1,7 %. En avstämning bakåt i tiden (2012 – 2014) visar ett resultat om 1,6 %.

Målsättningen att långsiktigt förbättra soliditeten uppfylls inte för planperioden (2012 – 2014) eller framåt (2015 – 2017). För det enskilda året 2014 har förbättring skett om 1,4 %-enheter gentemot 2013. Bollebygds kommun befinner sig i en mycket intensiv investeringsfas. För åren 2015-2017 uppgår planerade investeringar och exploateringar till 114,5 mnkr. Under nuvarande omständigheter ger detta ingen ökad soliditet.

Vi bedömer **måluppfyllelsen för verksamhetsmålen som något försämrad** gentemot föregående år. 11 av 20 verksamhetsmål anges som uppnådda. Med ledning av vad som framkommer i årsredovisningen har vi ingen avvikande uppfattning gällande Kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen.

Bollebygds kommun avviker i några fall från god redovisningssed avseende värderingsfrågor och tilläggsupplysningar. Dessa avvikelser kommenteras i bifogad granskningsrapport avseende årsredovisning 2014.

Vår bedömning av nämndernas ansvar år 2014

I kommunallagens 6 kapitel 7 § återfinns nämndernas ansvar för verksamheten.

Nämnderna skall var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De skall också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av 3 kap. 16 § har lämnats över till någon annan.

Fullmäktige antog 2005-12-15 ett reglemente för intern kontroll. Reglementet syftar till att säkerställa att styrelse och nämnder upprätthåller en tillfredsställande intern kontroll. Enligt reglementet skall de enskilda nämnderna tillse att en organisation upprättas för den interna kontrollen och att regler och anvisningar för den interna kontrollen antas. Nämnderna skall årligen utifrån en risk- och väsentlighetsanalys upprätta en intern kontrollplan.

Enligt reglementet § 2 har Kommunstyrelsen det övergripande ansvaret för att det finns en god intern kontroll. I detta ryms ansvar för att organisation kring intern kontroll finns samt att tillse att den utvecklas utifrån kommunens behov.

Enligt § 4 i reglementet för intern kontroll ansvarar förvaltningschef för att konkreta regler och anvisningar utformas för att upprätthålla en god intern kontroll. Reglerna skall även antas av respektive nämnd.

For fall
AKO 18

BOLLEBYGDS KOMMUN

Revisorerna

Enligt § 11 skall Kommunstyrelsen, med utgångspunkt från nämndernas uppföljningar av den interna kontrollen, utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll och i förekommande fall föreslå förbättringar.

Nämnderna ska årligen utifrån en risk- och väsentlighetsanalys upprätta en internkontrollplan. Alla nämnder, förutom Bygg- och miljönämnden, har för 2014 upprättat en internkontrollplan. I internkontrollplanen framkommer process, rutin/system som det ska fokuseras på under året, kontrollmoment, ansvarig för kontrollen, datum för uppföljning, metod för kontrollen och instansen för avrapportering. I den praktiska tillämpningen av reglementet har det tolkats som att Bygg- och miljönämndens verksamhet bedrivs inom Kommunstyrelsens ram varför ingen internkontrollplan upprättas för Bygg- och miljönämnden. Detta framgår dock inte av reglementet för intern kontroll eller dess tillämpningsanvisningar.

Kommunstyrelsen har (KS 2015/76) genomfört en samlad utvärdering av den interna kontrollen i kommunen. Vi ser positivt på att utvärdering av den interna kontrollen även kommer att ske i samband med delårsbokslutet framöver. Vi vill framhålla att Bygg- och miljönämnden har ansvar för den interna kontrollen inom de verksamheter som åvilar nämnden enligt gällande reglemente.

Våren 2014 avslöjades oegentligheter avseende utbetalningar av försörjningsstöd inom Omsorgsnämndens ansvarsområde. Oegentligheterna har pågått under flera år och under flera olika nämnders ansvar. På förvaltningens initiativ har utredningar och åtgärder vidtagits för att stärka den interna kontrollen framöver. Rapportering har skett till nämnderna under året och arbetet med åtgärdsplan fortgår. Vi anser att detta arbete måste ges hög prioritet framöver. Systematiken i tidigare internkontrollarbete har varit otillräcklig och arbetet har haft allt för låg prioritet. Vi anser att både formella rutiner och kulturen kring intern kontroll måste utvecklas. Detta förutsätter en vilja till förändring av tidigare arbetssätt vilket är en förutsättning för utveckling.

Revisionen har under året granskat Omsorgsnämndens arbete med intern kontroll samt de åtgärder som planeras framöver. Vår bedömning är att tidigare arbetssätt inom Omsorgsnämnden varit underutvecklat och bristfälligt. Kommunstyrelsen har inte i sina utvärderingar av den interna kontrollen noterat brister i Omsorgsnämndens arbete med den interna kontrollen. Vi ser det därför som positivt att åtgärder vidtagits.

Ansvaret för de oegentligheter som avslöjats avseende brister i utbetalningsrutinen för försörjningsstöd åvilar Omsorgsnämnden. Vår bedömning av detta baseras på kommunallagen 6 kap 7 §. Revisorerna har att pröva om ledamöterna i Omsorgsnämnden agerat tillräckligt i förhållande till sitt ansvar i enlighet med kommunallagens bestämmelser.

AW ²
AW ³ *B*

BOLLEBYGDS KOMMUN

Revisorerna

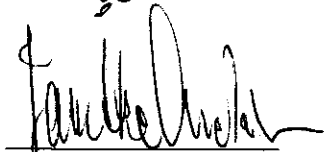
I vår granskning av Omsorgnämnden kan vi konstatera att bristerna avseende organisering, arbetsdelning och systematisk uppföljning kring utbetalning av försörjningsstöd varit betydande. Bristerna har åsamkat kommunen betydande ekonomisk skada samt förtroendeskada hos brukare, medarbetare och invånare. Orsakerna till bristerna är flera men viktiga inslag är att internkontrollarbetet inte prioriterats samt en kultur av stor tillit till enskilda tjänstemän. Vi kan inte se att någon enskild ledamot i Omsorgnämnden har större eller mindre ansvar för det inträffade.

Vi har i vår prövning av Omsorgsnämndens ansvar övervägt huruvida vi bör föreslå fullmäktige att vägra nämndens ledamöter ansvarsfrihet för år 2014. Bristerna och följderna av bristerna är så pass betydande att detta vore motiverat. Bristerna har emellertid funnits under mycket lång tid och ansvaret för bristerna bör således kunna fördelas över tid. Vi kan även konstatera att en enskild tjänstman haft ett mycket stort förtroende i organisationen samt att verksamheten avseende försörjningsstöd, i förhållande till andra verksamheter som Omsorgsnämndens ansvarar för, inte uppvisat några väsentliga förändringar på mycket lång tid. Omfattningen av verksamheten är dessutom relativt begränsad i Bollebygds kommun.

Vi har, med hänvisning till ovanstående, valt att stanna vid att rikta en allvarlig anmärkning gentemot Omsorgsnämnden år 2014 för brister i den interna kontrollen avseende rutinerna för utbetalning av försörjningsstöd. Vi uppmanar Omsorgsnämnden och alla andra nämnder att kraftfullt arbeta vidare med att utveckla en tillräcklig intern kontroll. Bygg- och miljönämnden har inte agerat i enlighet med fullmäktiges reglemente för intern kontroll vilket inte är tillfredställande.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ledamöterna i styrelse och nämnder ansvarsfrihet. Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning för 2014 godkänns.

Bollebygd den 26 mars 2015

Jan-Åke Andersson

Nils-Bertil Andersson

Anna-Stina Andersson

Per Wignäs

Lars Andersson

Bilaga

Granskningsrapport Årsredovisning 2014 PwC